

Poslovni broj: 118/14
Novi Sad, 24.02.2014. godine

На основу члана 76. Статута, на предлог Комисије за самовредновање и обезбеђење квалитета (у даљем тексту Комисија), Наставно-научно веће Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић (у даљем тексту: Факултет) из Новог Сада, на седници која је одржана 24.02.2014. години донело је

СТАНДАРДЕ И ПОСТУПКЕ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА РАДА

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Циљ доношења стандарда и поступак за обезбеђење квалитета

Члан 1.

Факултет перманентно креира и примењује стандарде и мере за обезбеђење квалитета рада и у том циљу доноси стандарде и поступке за обезбеђење квалитета (у даљем тексту: Стандарде) како би се рад Факултета унапредио, учинио приступачним за оцењивање објективним методама и био доступнији институцијама задуженим за контролу квалитета.

Циљ доношења ових Стандарда је и брже усаглашавање рада Факултета са европским стандардима рада високошколских установа.

Постојање посебних циљева

Члан 2.

Стандарди имају за циљ и уједначавање квалитета рада између студијских програма који постоје на Високој школи.

Субјекти обезбеђења квалитета

Члан 3.

Субјекти обезбеђења квалитета рада су наставници и сарадници, Комисија, Наставно-научно веће, Савет, орган пословођења, студенти и њихови органи и ненаставно особље.

Подручја обезбеђења квалитета

Члан 4.

Стандарди у овом документу односе се на: студијске програме; наставни процес; научно-истраживачки и стручни рад; рад и избор наставника и сарадника; рад студената; уџбенике, литературу, библиотечке и информатичке ресурсе; простор и опрему; процес управљања и ненаставну подршку; финансирање Факултета и учешће студената у процесу самовредновања и провери квалитета рада.

Постојање посебних стандарда

Члан 5.

Поред овог акта поједина важна подручја рада могу се дефинисати и посебним општим актима који су у складу са овим актом.

СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА СТУДИЈСКЕ ПРОГРАМЕ

Циљ примене стандарда и поступака за обезбеђивање квалитета у подручју студијских програма

Члан 6.

Стандарди у подручју студијских програма имају основни циљ да на поуздан и валидан начин омогуће стицање одређених знања и стручности, усвајање метода за квалитетно и професионално обављање високог образовања, развијање креативних способности за решавање новонасталих проблема, да обезбеде компетенције које су дефинисане сваком врстом и нивоом студија посебно, да осигурају одговарајући, стандардима дефинисан ниво квалитета код свих студијских програма које Факултет има, њихову међусобну усаглашеност као и усклађену структуру и садржај тих програма.

Квалитет студијског програма

Члан 7.

Квалитет студијског програма обезбеђује се:

- објављивањем, рецензирањем, систематским праћењем и сталним унапређивањем сваког појединачног програма;
- подстицањем студената на критичко мишљење, на самостално решавање проблема, на повезивање стечених знања са праксом;
- усклађивањем студијских програма са постојећим или изнова дефинисаним циљевима и сврхом студирања;
- анализирањем структуре и садржаја програма;

- преиспитивањем и унапређивањем садржаја студијских програма, редовним планирањем и вредновањем резултата који се постижу у њиховом савлађивању;
- анализирањем степена оптерећености наставника и сарадника;
- анализирањем степена оптерећености студената;
- анализирањем исхода студијских програма, компетенција које се добијају након савладавања програма;
- Анализирањем могућности запошљавања или даљег школовања свршених студената, анализирањем кореспонденције између студијских програма и захтева праксе;
- Анализирањем уписа студената и тока студирања;
- Анализирањем учешћа студената у оцењивању квалитета студијских програма и наставног процеса.

Структура студијског програма

Члан 8.

Студијски програм је усклађена целина која садржи:

- Назив и циљ студијског програма, стручни, односно академски назив;
- Врсту студија и исход процеса учења;
- Условне за упис;
- Листу обавезних и изборних предмета са скраћеним садржајем сваког од њих;
- Начине извођења студија, потребно време, методе извођења наставе;
- Вредност сваког предмета исказану кроз систем ЕСПБ бодова, бодовну вредност завршног рада;
- Списак и вредност у поенима предиспитних обавеза;
- Друге елементе који су значајни за извођење студијског програма.

Основни документи студијског програма

Члан 9

Основни документи које садрже сваки студијски програм су: Спецификација предмета (силабус) и План рада.

Спецификација предмета информисе студенте и друге заинтересоване о садржини и начину рада на предмету, литератури, начину оцењивања, о наставницима и сарадницима на предмету, начину оцењивања и другим важним елементима.

План рада информисе студенте и друге заинтересоване о реализацији и динамици рада на предмету.

Садржај докумената

Члан 10.

Спецификација предмета садржи назив предмета, недељни и годишњи број часова активне наставе, број ЕСПБ бодова које предмет доноси, податке о наставнику и сараднику, опис циља и садржаја предмета, начин извођења наставе, начин оцењивања, врсте и потребан степен испуњености предиспитних обавеза, начин полагања испита, податке о литератури, начин односно методе извођења наставе, а може садржати и друге релевантне податке.

План рада садржи списак тематских јединица, датуме њиховог излагања, број часова, обим излагања, бодовање и друге податке важне за контролу квалитета рада наставника.

Примена

Члан 11.

Настава на свим предметима, независно од тога да ли су обавезни/изборни или ком типу припадају, реализује се у складу са Спецификацијом предмета и Планом рада.

Наставник је дужан да Спецификацију предмета и План рада уради према стандардима у овом документу.

Наставник је дужан да документе: Спецификација предмета и План рада изради или модификује најкасније у роковима који су предвиђени оперативним планом.

Ако на предмету има више наставника, документе: Спецификација предмета и План рада израђује наставник у највишем звању, односно наставник који има најдужи стаж у највишем звању.

Стандардизација поступка усвајања студијског програма

Члан 12.

Студијски програм у целини и посебно Спецификацију предмета и План рада, предлаже Катедра одговарајућег студијског програма, имајући у виду квалитет садржаја предложеног предмета.

Студијски програм који је оцењен позитивно Катедра доставља Наставно-научном већу са предлогом за усвајање.

Негативно оцењен студијски програм у целини или само у делу Спецификације предмета односно Плана рада, наставник задужен тим програмом је дужан да поправи у року од седам дана и достави Катедри на поновно разматрање.

Студијски програм који не буде усвојен и након другог разматрања Катедре односно Наставно-научно веће повлачи из процедуре или ангажује другог наставника да тај програм изради.

Наставно-научно веће разматра студијски програм који је предложила Катедра и ако га усвоји прослеђује га на реализацију.

СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА НАСТАВНИ ПРОЦЕС

Облици наставе

Члан 13.

Наставни процес одвија се кроз облике активне наставе коју чине предавања, вежбе, семинари, консултације и други облици.

Стандарди који се тичу одржавања предавања

Члан 14.

Наставник је обавезан да предавања одржава у свему према Спецификацији предмета и Плану рада који су усвојени пре почетка наставе.

Наставник је дужан да тематске јединице обрађује придржавајући се редоследа и датума који су дати Планом рада.

Од обавеза утврђених у ставу 2. овог члана дозвољена су незнатна одступања.

У току часа наставник је дужан да обради више од 80% садржаја планираних тематских јединица за тај час, а за преостали део да да јасна упутства из које литературе се он може научити.

Предавање се мора држати у временским терминима који су предвиђени распоредом часова без померања почетка или продужавања трајања предавања.

У договору са студентима и студентском службом, уз претходно одобрење руководиоца студијског програма, наставник може променити место и термин одржавања предавања, али та промена не може ометати предавања другог наставника.

Отказивања часа предавања дозвољено је само у нужним случајевима и о томе студентска служба мора најкасније 24 сати пре заказаног времена, да на прикладан начин, обавестити студенте.

Присуство предавањима од стране студената је обавезно.

Стандарди који се тичу садржаја предавања

Члан 15.

Садржај предавања мора бити изложен тако да допринесе савладавању градива и припреми испита.

У току предавања стране речи и изразе, кованице и слично свести на најмању могућу меру, а у случају кад је употреба неопходна, објаснити њихова значења.

Стручне изразе карактеристичне за сваку науку, који се користе током предавања, наставник је дужан да објасни и провери њихово разумевање, тачност изговора и писања.

Садржај предавања мора покрити најмање 80% градива предвиђеног наставним програмом предмета и градива предвиђеног за полагање испита.

Део предавања у току једног часа или део укупних предавања предвиђених планом рада треба искористити за навођење примера, за израду задатака, за практичну примену теоријски знања.

Стандарди који се тичу метода предавања

Члан 16.

Наставник мора бити припремљен за свако предавање у толикој мери да се искључује могућност читања из књиге или другог материјала.

Садржај предавања мора бити саопштаван на разумљив и јасан начин.

Наставник током предавања треба да користи методе и поступке којима држи пажњу студената.

У току предавања наставник треба да што више користи интерактивне облике рада и подстиче критичко мишљење.

У току предавања пожељно је да наставник користи савремене методе и савремену технологију.

При коришћењу Power point презентације током предавања није дозвољено једноставно читање текста са екрана него је наставник дужан да тај текст користи као тезе и да сваку од тих теза посебно објашњава.

Стандарди који се тичу броја наставника

Члан 17.

Факултет је обавезна да ангажује довољан број наставника за држање предавања.

Под довољним бројем се сматра покривеност предавања са проценатом наставника у сталном радном односу са пуним радним временом чија просечна оптерећеност не прелази број часова који су предвиђени законом.

Професионални однос наставника током предавања

Члан 18.

Наставник је дужан да у свакој прилици поштује достојанство и интегритет личности сваког студента.

За време трајања часа наставник је дужан да се држи садржаја планираних наставних јединица и било каква вербална одступања од тога нису дозвољена.

Предавање наставника не сме да садржи увредљиве или дискриминаторске речи и изразе према било ком појединцу или друштвеној групи.

Пре, током и после предавања наставник не сме својим понашањем или речима утицати на политичка и/или верска убеђења студената.

Наставник треба да се понаша пристојно и да на час долази уредан и уредно обучен.

Наставник који на предавање дође под утицајем алкохола или који пуши у току предавања, односно за време паузе у просторијама Факултета, чини прекршај ових стандарда и радне дисциплине.

Неприхватљиво понашање наставника, које се такође сматра тешким кршењем стандарда, представља и свако коментарисање са негативним призвуком пред студентима, рада и понашања других наставника.

Професионални однос наставника и сарадника током других облика наставе

Члан 19.

Одредбе претходног члана сходно се примењују на наставнике и сараднике током одржавања и других облика наставе.

Стандарди који се тичу одржавања вежби

Члан 20.

Наставник или сарадник мора бити присутан све време трајања вежби и не сме њихово извођење препустити другим лицима.

Вежбе се изводе у свему према Плану рада који је утврђен пре почетка наставе.

У извођењу вежби наставник или сарадник морају обрађивати тематске јединице по редоследу и по датумима који су дати планом рада на предмету уз дозвољено одступање до 20%.

Током трајања часа наставник или сарадник је дужан да обради најмање 80% садржаја планираних тематских јединица за тај час.

Час вежби треба да почне и да се заврши у терминима који су дати распоредом часова.

Ако се наставник или сарадник договоре са студентима и студентском службом, уз одобрење руководиоца студијског програма, место и термини извођења вежби могу се променити.

Отказивање часа вежби дозвољено је само у нужним случајевима и о томе студентска служба мора благовремено да обавести студенте.

Стандарди који се тичу садржаја вежби

Члан 21.

Садржај вежби мора да покрије најмање 80% градива које је наставним програмом предмета предвиђено за полагање испита.

Садржај и начин извођења вежби треба да буду такви да омогуће разумевање градива предмета, лакше савлађивање тог градива и лакшу припрему испита.

Вежбе морају да се користе за појашњавање градива предмета и делова уџбеника и монографија.

Наставници и сарадници су дужни да на вежбама понављају и разрађују основне елементе градива који су презентовани на предавањима.

Вежбе морају да се изводе употребом знања стечених на предавањима или читањем уџбеника и друге литературе.

Облик примене знања треба ускладити са природом предмета и величином групе студената.

У мањим групама треба чешће користити интерактивне облике рада на вежбама, а у првом реду дискусије, анализе случајева, симулације и слично.

У већим групама треба чешће користити израде задатака, израде индивидуалних радова, обраде примера из праксе, видео пројекције и слично.

Наставник и сарадник треба да настоје да открију облике вежбања који највише одговарају садржају и природи предмета као и саставу и способностима групе студената.

Наставник и сарадник су дужни да на вежбама систематски и континуирано проверавају знања студената.

Облик провере знања на вежбама треба да буде прилагођен природи предмета и величини групе.

Наставник и сарадник треба да испоље креативни приступ у провери знања како вежбе не би ушле у рутину, а облици провере не би давали унапред припремљене резултате од стране студената.

Наставник и сарадник потпуно су самостални у избору облика рада на вежбама.

Стандарди који се тичу метода вежби

Члан 22.

Наставник и/или сарадник дужни су да на вежбе долазе припремљени и да садржај вежби излажу разумљиво и јасно;

Вежбе треба да се изводе тако да пажња студената све време буде концентрисана на њихов садржај.

Вежбе треба да се изводе на начин који стимулише критичко мишљење.

Наставник и/или сарадник ће у највећој могућој мери на вежбама користити разноврсне и интерактивне облике рада као што су дискусије, симулације, анализе случаја, групно решавање проблема и друге.

Наставник и/или сарадник ће настојати да остваре активно учешће што већег броја студената, двосмерну комуникацију и толерантност на другачије мишљење.

Сходна примена претходних чланова

Члан 23.

Одредбе претходних чланова, који се односе на професионални однос наставника током предавања, стандарда који се тичу садржаја и метода, сходно се примењују и на друге облике наставе.

Факултет је обавезна да распоред часова активне наставе усклади са потребама и могућностима студената остављајући им довољно времена за припрему за часове као и за одмор.

Контрола квалитета наставе

Члан 24.

Контрола квалитета наставе врши се на основу: одржавања наставе према Плану рада; Уредности у извођењу наставе и облика, садржаја и метода наставе. Контрола квалитета се врши од стране органа и тела Факултета и од стране студената путем анкете.

Поступак и документи за контролу одржавања наставе

Члан 25.

Контрола одржавања наставе врши се на основу упоређивања података Евиденционог листа за предавања и вежбе са подацима у Плану рада.

Подаци који се упоређују су: датум одржавања наставе и недеља по Плану рада и садржај тематске јединице у Евиденционом листу и Плану рада.

Овим упоређивањем утврђује се да ли постоји одступање од Плана рада у погледу броја часова и тематских јединица.

Контролу одржавања наставе врши руководилац студијског програма, који када установи да су одступања у погледу часова и тематских јединица већа од 20%, и да су разлози за одступање неоправдани, те да је тиме настала штета по студенте и Високу школу, која се испољава у немогућности надокнађивања пропуштених тематских јединица и/или, негативном утицају на углед Факултета, предлаже пословодном органу покретање мера против наставника који је одговоран за настала одступања.

Поступак контроле на основу студентске анкете

Члан 26.

Анкетом студената оцењују се: одржавање наставе према Плану рада, уредност у извођењу наставе и облици, садржај и методе наставе и др.

Извештај о резултатима студентске анкете доставља се пословодном органу и наставно-научном већу, као катедрама ради разматрања и предузимања корективних мера.

Извештај о резултатима студентске анкете доступан је јавности преко сајта Факултета.

Негативна оцена у овом Извештају утиче на избор наставника у звање по одредбама општег акта којим се регулишу критеријуми за избор у звање.

СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Општи стандарди који се односе на научноистраживачки рад

Члан 27.

Наставници и сарадници су обавезни да раде на реализацији научно-истраживачких пројеката које финансирају државни органи, Факултет или друге институције, привредна друштва и заједнице.

Факултет подстиче учествовање у научноистраживачким пројектима на разне начине укључујући и финансијско подстицање а за потребе научно-истраживачког рада опредељује финансијским планом средстава у складу са својим финансијским могућностима.

Повезаност научноистраживачког рада и наставе

Члан 28.

Наставници и сарадници за време предавања и вежби, стално указују студентима на допринос научно-истраживачког рада познавању материје коју предају или из које држе вежбе, уче студенте основним принципима научно-истраживачког рада и методама које се користе у том раду.

Наставници и сарадници су обавезни да наставни процес у што већем обиму заснивају на резултатима сопственог научно-истраживачког рада, резултатима рада својих колега или научника других научних институција, а у првом реду из институција развијених земаља.

Квалитативно и квантитативно исказивање резултата научноистраживачког рада

Члан 29.

Резултати научноистраживачког рада на пројектима које реализује Факултет исказује се по правилима које прописује државни орган надлежан за научна истраживања.

Научноистраживачки рад и избор у наставничка звања

Члан 30.

Резултати научноистраживачког рада наставника имају утицај у њиховом избору у наставничка звања и подједнаком односу као и наставни процес.

Контрола учешћа наставног особља у научно-истраживачком раду

Члан 31.

Факултет редовно прати и анализира ангажованост наставног особља у научно-истраживачким пројектима.

Ангажованост на пројектима који се финансирају из сопствених или других извора анализира се на основу извештаја који подноси сваки наставник и сарадник почетком парног семестра сваке школске године.

Објављивање и саопштавање резултата научно-истраживачког рада

Члан 32

Факултет објављује резултате научно-истраживачких пројеката у којима су ангажовани наставници и сарадници у посебним монографијама, у научном часопису који издаје или у електронском облику.

Наставници и сарадници саопштавају резултате својих научних истраживања на научном скупу који организује Факултет и на другим научним скуповима у земљи и иностранству.

Повезаност предмета истраживања са циљевима и исходима процеса образовања

Члан 33.

Функционална повезаност предмета истраживања и циљева односно исхода процеса образовања на Високој школи обезбеђује се имплементацијом резултата истраживања у наставни процес.

СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА РАД И ИЗБОР НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

Број наставника и сарадника

Члан 34.

Факултет настоји да број наставника и сарадника у сваком моменту буде сразмеран потребама студијских програма који се на њему реализују и не може бити мањи од броја који је еквивалентан покривености предмета на основним академским и дипломским академским студијама наставницима и сарадницима који су у сталном радном односу на Високој школи, са пуним радним временом, при чему је број часова активне наставе на тим студијама по наставнику у просеку 6 часова недељно, а по сараднику једнако 10 часова недељно.

Избор наставника и сарадника

Члан 35.

Избор наставника и сарадника одвија се уз стриктно придржавање поступака прописаних у Закону о високом образовању и општим актима Факултета.

Поступак и критерији избора у потпуности су доступни јавности исто као и изборни материјал у сваком конкретном случају.

Критерији за избор сарадника

Члан 36.

Факултет систематски прати и анализира рад најбољих студената на свим студијским програмима, а нарочито оних који показују и смисао за научно-истраживачки рад.

Проверу квалитета рада најбољих студената обављати путем семинарских радова, ангажовањем за демонстраторске улоге на предметима, ангажовањем у прикупљању података на пројектима, учешћем у експерименталним истраживањима у специјализованим установама и посебно поверавањем обраде појединих тема за традиционално научно саветовање Факултета.

Избор сарадника врши се из реда студената уписних на дипломске академске студије из реда оних који су на основним академским имали просечну оцену најмање осам и показали смисао за научно истраживачки рад и рад са студентима.

Избор у звање асистента врши се из реда студената докторских студија или мастера који су претходне нивое студија завршили са просечном оценом најмање осам и који показују смисао за научно-истраживачки и наставни рад.

Критерији за избор у наставничка звања

Члан 37.

Избор у наставничка звања детаљно је регулисан општим актом Факултета који садржи прецизно операционализоване критерије и норме које треба испунити за свако наставничко звање.

Као критерији за оцењивање научно-истраживачког рада користе се норме прописане од стране Министарства науке.

Педагошки рад и резултати у научно-истраживачком раду цене се приликом избора у наставничка и сарадничка звања.

Едукација наставника и сарадника

Члан 38.

Факултет планира, финансира и организује додатну едукацију наставника и сарадника путем студијских боравака, специјализација, учешћа на научним скуповима и друге начине.

Наставници и сарадници учествују на научним скуповима, специјализацијама, и студијским боровцима у земљи без ограничења водећи једино рачуна да то не иде на штету наставе.

Студијски боровци, специјализације и учешће на научним скуповима у иностранству организују се по годишњем плану кога почетком школске године доноси Наставно-научно веће.

Посебно вредновање педагошког рада

Члан 39.

Педагошки рад наставника и сарадника при избору у звања посебно се вреднује на основу мерила и поступака који су прописани општим актима.

СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА РАД СТУДЕНАТА

Пријем студената

Члан 40.

Факултет општим актом прописује поступке и критерије за пријем студената на основне академске и мастер студије.

Поступци и критерији су доступни јавности у тексту конкурса, путем сајта Факултета, штампаних публикација и на друге начине.

Поступци и критерији пријема варирају зависно од врсте и нивоа студија.

За пријем на основне академске студије основни критеријум је успех у средњој школи и постигнут резултат на пријемом испиту.

Број и редослед студената који се примају

Члан 41.

Број студената који се прима на поједине облике и степене студија усклађује се са бројем наставника и сарадника на тим студијама и са расположивим простором.

Број студената који се прима планира се унапред.

Антидискриминациони стандарди

Члан 42.

Факултет ни у једном тренутку и ни под којим условима не може правити дискриминацију студената по основу расе, боје, пола, сексуалне оријентације, језика, социјалног порекла, националности, вероисповести, политичког опредељења, статуса датог рођењем, имовног стања и других својстава која би значила кршење људских права.

Разликовање студената по основу држављанства прописано је законом и Факултет их уписује у складу са законским одредбама.

Оцењивање студената

Садржај оцене

Члан 43.

Завршна оцена студената на предмету садржи: оцену рада током наставе и цену знања показаног на испиту.

Изузетак од става 1 овог члана постоји код оних студената који су из оправданих разлога ослобођени обавезе похађања наставе односно предавања и вежби или нису у могућности да похађају предавања и вежбе као и код оних студената који су више од један пут поново уписали исти студијски програм и који немају обавезу похађања наставе.

Студентима из става 2 овог члана, завршна оцена на испиту се може састојати из оцене испуњености оних предиспитних обавеза које нису захтевале стално присуство на настави (семинарских радова, есеја, пројеката, колоквијума, рад у студијској групи и других) и оцене знања на самом испиту.

Давање завршне оцене у смислу става 1 овог члана подразумева континуирано праћење савладавања предмета од стране студента током целог периода трајања наставе.

Оцена рада током године, односно током наставе представља оцмену испуњавања тзв. предиспитних обавеза и изражава се бодовима.

Оцена коју студент добија за испуњење предиспитних обавеза представља највише 40 процената завршне оцмене на сваком појединачном предмету.

Успешност савладавања појединих предмета током наставе, односно успех у испуњавању предиспитних обавеза изражава се бодовима.

Збир бодова из предиспитних обавеза и бодова који се добијају за знање на испиту не може бити већи од 100.

Оцењивање рада током наставе

Члан 44.

Наставник је обавезан да оцењује рад студента током наставе.

Елементи рада који се оцењују током трајања наставе су:

1. Учешће студента у раду на часу, у дискусији, анализи случаја, изради задатака и друго.
2. Самостални рад ван часа: у пројекту, писање есеја, семинарских радова и друго.
3. Учешће у групном раду без помоћи наставника: групни рад на изради и анкетирању, презентацији, научном или стручном скупу и друго.
4. Познавање градива које се проверава пропитивањем на часу, тестирањем, израдом задатака и слично.

Наставник треба у току године више пута да проверава рад студената на часовима наставе, односно испуњавање предиспитних обавеза.

Наставник може да студентима који су ослобођени похађања предавања и вежби, који предавања и вежбе нису похађали из оправданих разлога и студентима са посебним потребама пружи прилику да предиспитне обавезе испуне на друге, адекватне начине. .

Оцењивање знања на испиту: врсте испита

Члан 45.

Знање студента оцењује се усменим испитом, писменим испитом или и писменим и усменим испитом.

Стандарди који важе за усмени испит

Члан 46.

Усмени испит је облик у коме студент одговара на одређени број питања са којима су студенти унапред упознати.

Број питања на које студент одговара на усменом испиту зависи од постигнутог броја бодова у предиспитним активностима, али не може бити већи од четири ни мањи од један.

У току усменог испита, након добијених питања студент има право од 10 до 15 минута времена за прављење концепта, одговора испосредно пред наставником.

У току усменог испита наставник је дужан да пажљиво слуша одговоре студента уздржавајући се од прекидања.

Наставник не сме гестовима, мимиком, коментарима или прекидањем омаловажавати студента за време одговарања на питања.

Након што је студент завршио одговор на питање наставник је дужан да му укаже на грешке у одговорима ако их је било и да додатним питањима, чији је број сразмеран броју направљених грешака, провери да ли студент може исправити те грешке.

Стандарди који важе за писмени испит

Члан 47.

Писмени испит је облик провере знања код кога студент у писаној форми, одговара на одређени број питања или решава одређени број задатака.

Број питања код писменог испита зависи од процене наставника о томе колико је питања довољно да се знање студента поуздано оцени као и од минимума постигнутих бодова у предиспитним активностима код групе студената која испит полаже.

Полагање писменог испита не може бити краће од једног школског часа, нити дуже од два школска часа.

Предиспитне обавезе и њихово урачунавање

Члан 48.

Наставник је дужан да на испиту уважи бодове постигнуте испуњавањем предиспитних обавеза и да те бодове унесе у одговарајући документ.

Бодови остварени предиспитним обавезама важе независно од тога код кога су наставника постигнути уколико се односе на дати предмет.

Бодови из предиспитних обавеза представљају основ за одређивање опсега усменог или писменог испита.

Оцена на испиту

Члан 49.

Успех студента на испиту изражава се нумеричком оценом од 5 до 10, при чему 5 значи да студент није положио а 10 да је положио са оценом одличан.

Оцене у интервалу од 6 до 9 одражавају одговарајући степен знања наставног градива, способност мишљења и решавања проблема као и степен савладаности предиспитних обавеза.

Наставник је дужан да добијену оценом, изузев оцене 5 (коју не уноси у индекс), унесе у одговарајућа документа са испита заједно са подацима који се у рубрикама тих докумената траже и да та документа преда студентској служби најкасније у року од три дана по завршетку испита.

Стандарди који важе при оцењивању

Члан 50.

Наставник не сме у току испита и при оцењивању да врши било какву дискриминацију по полу, националној, политичкој и верској припадности нити било ком другом обележју или квалитету.

При оцењивању наставник је дужан да примењује јасне и унапред познате критеријуме оцењивања.

Критеријуми које наставник примењује при оцењивању морају бити ујединачени у свим испитним роковима као и у предиспитним активностима.

Наставник је дужан да постигне објективност и непристрасност у оцењивању.

Да би се постигла објективност и непристрасност у оцењивању код усменог испита наставник не сме прегледати претходне оцене студента.

Студент има право да тражи, а наставник обавезу да да разумно образложење оцене на испиту.

У случају да је студент незадовољан оценом на усменом испиту може одмах тражити да му се дају разлози такве оцене, а у случају писменог испита студент има право да у року од 48 сата након објављивања резултата на испиту тражи увид у оцењивање свог рада.

Наставник је дужан да студенту омогући увид у оцењивање свог писменог рада.

Праћење успеха

Члан 51.

Факултет на систематски начин прати и анализира успех који студенти постигну на испитима, анализира пролазност у току школске године и предузима конкретне мере да побољша успех на испитима и пролазност на испитима.

Анализа успеха и пролазности раде се за сваког наставника појединачно и сваки предмет посебно.

На састанцима катедри анализирају се подаци из претходног става и уколико су они усмерени ка зони ниских или високих оцена или ако су без варијабилитета указују предметном наставнику на недостатке и начине њиховог отклањања.

Унапређивање метода и критеријума оцењивања

Члан 52.

Факултет на крају сваке школске године анализира методе који су коришћене у настави те године, посебно методе оцењивања на испиту.

Уколико постоје недостаци у тим методама продекан за наставу упозорава наставника и тражи да се тај метод побољша или прекине његова примена.

Примењене методе се нарочито анализирају с обзиром на стандарде: 1) методе морају бити прилагођене природи предмета; 2) рад студента се прати и оцењује током целе школске године; 3) поштовање предиспитних обавеза; 4) постоји ли и каква је повезаност завршне оцене и оцењивања током наставе, оцењивање способности студента да критички мисли или способности памћења и слично.

Рад студентских органа, студентских представника

Члан 53.

Факултет обезбеђује простор и финансијска средства за рад студентских органа и студентских представника у саставу органа Факултета.

Факултет обезбеђује услове и подстиче оцењивање квалитета рада наставника, сарадника и ненаставног особља од стране студената у процесу самовредновања.

СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА УЏБЕНИКЕ, ЛИТЕРАТУРУ, БИБЛИОТЕЧКЕ И ИНФОРМАТИЧКЕ РЕСУРСЕ

Покривеност наставе литературом

Члан 54.

Факултет обезбеђује уџбенике или другу одговарајућу публикацију за сваки предмет у студијском програму у сопственој библиотеци.

Предност у том обезбеђивању има дело наставника који предаје предмет и које је штампано на српском језику.

Подаци о називу дела, аутору, издавачу, времену издања, цени и осталим важним елементима објављују се пре почетка школске године.

Кад су наставници Факултета аутори, за потребе наставе обезбеђује се од сваког дела које издаје, од сваког уџбеника или монографије, по најмање 2 примерака за библиотеку.

Кад аутори дела нису наставници Факултета, за библиотеку обезбеђује се најмање по један примерак издатог дела.

Обавеза издавања уџбеника

Члан 55.

Уџбенике, монографије и друге изворе за савладавање наставног градива Факултет у највећој мери обезбеђује сопственом издавачком делатношћу или куповином.

Правила код више наставника на предмету

Члан 56.

Ако извођење наставе и полагање испита обавља више од једног наставника на предмету, Факултет ће обезбедити да се и настава и испити обављају према истом наставном и испитном материјалу.

Обим наставног и испитног материјала по часу

Члан 57.

Обим наставног и испитног материјала по часу предавања треба да буде највише 8 стандардних страна основног текста.

У ову норму не улазе: уводни делови материјала, илустрације, резимеи, анализе случајева, примери, референце, белешке и слично.

Норма од највише 8 страна основног текста важи и када су у питању наставни и испитни садржаји из више извора.

Укупни обим наставног и испитног материјала

Члан 58.

Обим уџбеника или комбинације уџбеника и другог наставног и испитног материјала одређени су бројем часова предавања у недељи дана конкретног предмета.

Ако одштампани уџбеник, монографија и слично, који се користе као извор наставног и испитног материјала, имају већи број страна него што је то одређено стандардом, наставник је дужан да прецизно одреди који делови, која поглавља и које стране представљају наставни и испитни материјал и о томе информише студенте.

Питања на испиту морају да прате дозвољен обим наставне материје.

Композиција уџбеника

Члан 59.

Уџбеници које издаје Факултет или други издавач минимално морају имати следеће елементе структуре: насловна страна, садржај, резиме, литература.

Стил уџбеника

Члан 60.

Садржај уџбеника или других публикација мора бити написан тако да га просечан студент може разумети.

Унутрашња структура написаног дела мора бити таква да обезбеди да су делови или поглавља сложени логичким редоследом, међусобно повезани и заокружени као целине.

Стил излагања мора имати академски ниво и неговати неутрални однос.

Дело које садржи дисквалификације и омаловажавање одређених друштвених група, расних, родних или националних обележја, који вређа личност неког појединца, неће бити објављен од стране Факултета нити може бити коришћен као наставни материјал.

Уџбеник треба да садржи довољан број примера из праксе.

Додатни елементи за избор наставног материјала

Члан 61.

Наставник је дужан да у Плану рада прецизно наведе изворе наставног и испитног материјала и за сваки извор означи странице које су обавезне за полагање испита.

Ако текст наставног материјала надмашује обим дат стандардима, од наставника ће се захтевати да текст наставне и испитне материје прилагоди стандардима или да јасно означи број страница које су потребне за полагање испита.

Уколико наставник не прилагоди текст стандардима у погледу обима или не означи странице потребне за полагање испита, не може се донети позитивна одлука о издавању уџбеника, монографије или другог дела.

Избор наставне материје у специфичним ситуацијама

Члан 62.

Уколико се за предавања користе само делови уџбеника, монографија или другог материјала предметни наставник доставља студентима информацију који су то делови..

Рад библиотеке и читаонице

Члан 63

Студенти су детаљно упознати са временом рада библиотеке и читаонице. Библиотечки фонд и опрема у читаоници одговара стандардима и непрекидно се унапређују.

Општи акт о уџбеницима

Члан 64.

Факултет доноси општи акт о уџбеницима и издавачкој делатности у коме ближе одређује стандарде и поступке за контролу квалитета.

СТАНДАРДИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ПРОСТОР И ОПРЕМУ

Простор

Члан 65.

Виока школа обавља наставу у просторијама зграде у којој је има право својине или коришћења.

Капацитет овог простора одговара прописаним стандардима.

Факултет ће непосредно пратити и анализирати квалитет простора, његову адекватност за предавања и вежбе и унапређивати га у мери у којој је то могуће.

Опрема

Члан 66.

Факултет поседује савремену и неопходну опрему за предавања и вежбе.

Опрема за предавања и вежбе се континуирано усклађује са бројем студената са захтевом наставног процеса и са новим техничким решењима.

СТАНДАРДИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ПРОЦЕС УПРАВЉАЊА И НЕНАСТАВНУ ПОДРШКУ

Органи управљања и органи пословођења

Члан 67.

Формирање, надлежност и одговорност органа управљања, органа пословођења и стучних органа Факултет утврђује Статутом.

Одредбе Статута које се односе на формирање, надлежност и одговорност ових органа у складу су за Законом о високом образовању.

Праћење и оцењивање рада органа и тела Факултета

Члан 68.

Факултет систематски прати и оцењује рад свих својих органа, стручних тела, организационих јединица, ненаставног особља како би се њихов рад контролисао, унапређивао и усклађивао са потребом наставног процеса.

Резултати праћења и оцењивања доступни су јавности и посебно студентима и наставном особљу.

Оцењивање управљачког и ненаставног особља врши се посебно у односу на став према студентима и мотивисаности за рад са њима.

Додатна едукација управљачког и ненаставног особља

Члан 69.

Факултет организује различите врсте додатних едукација за управљачко и ненаставно особље.

Посебни стандарди за ненаставно особље

Члан 70.

Општим актом уређује услове и поступак заснивања радног односа ненаставног особља и њихово напредовање у служби.

Број извршилаца који припада кругу ненаставног особља треба да одговара прописаним стандардима за акредитацију Факултета.

СТАНДАРДИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ФИНАНСИРАЊЕ ФАКУЛТЕТА

Извори финансирања

Члан 71.

Факултет се може финансирати из средстава оснивача, школарине, пројеката, од донација, поклона, уговора са трећим правним лицима и слично.

Факултет треба да обезбеди дугорочна квалитетна финансијска средства која су довољна за реализацију наставе, научних истраживања и професионалних активности.

Планирање финансијских средстава

Члан 72.

Факултет самостално планира расподелу и намену финансијских средстава.

Планирање и расподела средстава као и њихов утрошак доступни су путем Извештаја које усваја Савет.

СТАНДАРДИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА УЧЕШЋЕ СТУДЕНАТА У ПРОЦЕСУ САМОВРЕДНОВАЊА И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА РАДА ФАКУЛТЕТА

Облици учешћа студената у процесу самовредновања

Члан 73.

Факултет обезбеђује учешће студената у процесу самовредновања путем студентске организације, путем студентских представника у телима Факултета и путем спровођења анкете о квалитету рада наставног и ненаставног особља, управљачких и пословодних структура као и других делова факултетске структуре. Значајан облик учешћа студената у процесу самовредновања јесте чланство њихових представника у Комисији за самовредновање и обезбеђење квалитета.

Допринос студената студијским програмима

Члан 74.

Студенти су, поред учешћа у оцењивању квалитета рада Факултета, активно укључени и у осмишљавање, развој и евалуацију студијских програма нарочито основних академских и дипломских студија.

Посебан допринос студенти имају код вредновања метода оцењивања од стране наставника и сарадника.

Укљученост студената у осмишљавање, развој и евалуацију студијских програма као и вредновање метода оцењивања је посредног карактера односно путем својих представника у телима и органима Факултета.

СТАНДАРДИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ПРАЋЕЊЕ И ПРОВЕРУ КВАЛИТЕТА РАДА

Спровођење стандарда и поступака за оцењивање квалитета – нормативни аспект

Члан 75.

Факултет је обавезна да обезбеди спровођење стандарда из овог документа.

У циљу обезбеђивања спровођења ових стандарда Факултет доноси Стратегију обезбеђења квалитета, општа акта са којима се уређује издавачка делатност и уџбеници, као и друга потребна акта.

Спровођење стандарда и поступака за обезбеђивање квалитета – организациони аспект

Члан 76.

У циљу обезбеђивања спровођења и поступак за обезбеђивање квалитета стандарда Факултета формира Комисију која је задужена за спровођење поступка самовредновања и унапређење квалитета рада.

У истом циљу организује се оцењивање квалитета наставног процеса од стране студената путем стандардизоване анкете.

Спровођење стандарда и поступака, поред Комисије, врше наставници и сарадници, Наставно-научно веће, органи управљања и пословођења и ненаставно особље.

Облици рада који се посебно прате и оцењују

Члан 77.

Факултет посебно прати и оцењује квалитет извођења наставе, обављање испита, успех студената на појединачним предметима и у целини и квалитет уџбеника.

Субјекти изван Факултета који учествују у провери квалитета рада

Члан 78.

Квалитет рада Факултета, када се за то стекну услови, проверава и на основу информација од послодаваца, Националне службе за запошљавање, бивших студената, стручних удружења и других одговарајућих организација компетентних за такве оцене.

Квалитет рада из става 1 проверава се путем анкете и путем упоређивања властитих студијских програма и компетенција студената са иностраним високошколским установама исте или сличне делатности.

Самовредновање и провера квалитета рада

Члан 79.

Факултет спроводи процес самовредновања најканије сваке треће године.

У процесу самовредновања проверава се спровођење Стратегије и поступака за обезбеђивање квалитета као и степен постигнућа у спровођењу дефинисаних стандарда за обезбеђивање квалитета рада.

У процесу самовредновања значајнију улогу има оцењивање квалитета рада од стране студената и резултати самовредновања доступни су свим наставницима и сарадницима, јавности и органима Факултета.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 80.

Стандарди и поступци за обезбеђивање квалитета рада ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли и на сајту Факултета.

Председник
Наставно-научног већа

Проф.др Мирјана Францешко

Mirjana Francisko